

вони хоча містять деякі положення про обов'язок працівників суду працювати ефективно, проте не визначають критерії ефективності, в них не згадується і про відповідальність за неефективну діяльність. А тому, голова суду контролює не ефективність діяльності апарату суду, а саму діяльність цього апарату.

7. Визначено основні напрями контролю, що здійснюється головою суду: 1) забезпечення судового процесу; 2) документообіг; 3) аналітично-статистична діяльність; 4) правова робота; 5) фінансова діяльність; 6) матеріально-технічне та господарське забезпечення; 7) інформаційне та комп'ютерне забезпечення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / за редакцією акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. К.: ТОВ «Вид-во «Юридична думка». 2007. 992 с.
2. Філософський енциклопедичний словник. К.: Абрис. 2002. 742 с.
3. Саленко О.В. Судове адміністрування в Україні крізь призму міжнародних стандартів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 3. С. 132-137, с. 132-133.
4. Авдєєнко Є. В. Адміністративні повноваження судів. *Наше право*. 2014. № 8. С. 69-74
5. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n84>.
6. Москвич Л.М. Проблеми підвищення ефективності судової системи: дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.10. Х., 2011. 485 с.
7. Голобутовський Р. З. Особливості повноважень голови суду з адміністрування публічною службою в суді. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2019. № 1 (63). С. 76-79.
8. Золотарьова Я.С. Адміністративні посади та їх правовий статус у судовій системі України. *Юридична наука*. 2015. № 10(52). С. 46-51.
9. Сушко Л.П. Організаційно-правові засади здійснення судового контролю в Україні: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. К., 2009. 180 с.

REFERENCES:

1. Shemshuchenko Yu. S. (Ed.). (2007). *Large Encyclopedic Legal Dictionary*. Kyiv: TOV «Vyd-vo «Yurydychna dumka» [in Ukrainian].
2. *Philosophical Encyclopedic Dictionary*. (2002). Kyiv: Abrys [in Ukrainian].
3. Salenko, O. V. (2017). Judicial administration in Ukraine through the prism of international standard. *Prykarpat's'kyu yurydychnyy visnyk*, 3, 132-137 [in Ukrainian].
4. Avdyeyenko, Ye. V. (2014). Administrative powers of courts. *Nashe pravo*, 8, 69-74 [in Ukrainian].
5. Law of Ukraine on the Judiciary and Status of Judges № 1402-VIII. (2016, June 02). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n84> [in Ukrainian].
6. Moskyvych, L.M. (2011). Problems of Judicial System Improvement. Doctor's thesis. Kherson [in Ukrainian]
7. Holobutovs'kyu, R. Z. (2019). Peculiarities of the power of the court chairman of the administration of public service in the court]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Pravo*, 1 (63), 76-79 [in Ukrainian]
8. Zolotar'ova, Ya. S. (2015). Administrative positions and their legal status in the judicial system of Ukraine. *Yurydychna nauka*, 10(52), 46-51 [in Ukrainian]
9. Sushko, L. P. (2009). Organizational and legal principles of judicial control in Ukraine. Candidate's thesis. Kyiv [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 15.10.2019

УДК 342.9

Диська Д.Г.,

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ КАДРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

У статті проводиться оцінка можливостей застосування зарубіжного досвіду підготовки кадрів у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання шляхом застосування власної системи, яка дозволяє у повній мірі проаналізувати підхід тієї чи іншої держави в означеній сфері. Автором підкреслено, що дослідження можливості застосування досвіду зарубіжних країн стане в нагоді для розгляду перспектив удосконалення національного законодавства з метою застосування кращих підходів до організації освітнього процесу, функціонування ЗВО зі специфічними умовами навчання, що зумовлює актуальність обраної тематики. Серед напрямків, на які варто звернути увагу при вивченні досвіду зарубіжних країн було відмічено розгалуженість і різноманітність поліцейських систем, розподіл поліцейських систем за джерелами фінансування, соціальна спрямованість роботи поліції, високий професіоналізм поліції, позапартійність в роботі поліції та ін. Беручи до уваги, виокремлені напрямки, виходячи з довготривалої історії становлення, розвитку та функціонування ЗВО зі специфічними умовами навчання, а також зважаючи на досить розгалужену систему органів у означеній сфері у статті було розглянуто досвід таких країн як США, Німеччина, Франція та Польща.

Розкриваються фактори, що виступають визначальними в обранні країни положення, якої можуть використовуватись під час процесу реформування системи вищої освіти, адаптації національних нормативно-правових актів до законодавства розвинутих світових країн. Важливою складовою реформаційних процесів, що відбуваються у сфері вищої освіти визначено особливості організації освітнього процесу, впровадження нових методик та технологій, створення необхідних умов для забезпечення безперервності отримання нових знань та удосконалення вже наявних, а також напрацювання необхідних практичних вмінь та навичок, зокрема, в частині застосування різного роду озброєння та власних фізичних можливостей.

Ключові слова: освітній процес, заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання, адміністративне право, професійна підготовка.

Dis'ka D. POSSIBILITIES OF APPLICATION OF FOREIGN EXPERIENCE IN TRAINING OF STAFF IN HIGHER EDUCATION UNITS WITH SPECIFIC TRAINING CONDITIONS

The article assesses the possibilities of applying foreign experience of training in higher education institutions with specific conditions of education by applying their own system, which allows to fully analyze the approach of a state in this field. The author emphasizes that the study of the possibility of applying the experience of foreign countries will be useful for considering the prospects of improvement of national legislation in order to apply the best approaches to the organization of the educational process, the functioning of HSE with specific conditions of study, which determines the relevance of the chosen topics. Among the areas that should be considered when studying the experience of foreign countries were noted the diversity and diversity of police systems, the distribution of police systems by sources of funding, social orientation of police, high police professionalism, non-partisan police work, etc. Considering the specific directions, based on the long history of the establishment, development and operation of HLW with specific training conditions, and considering the rather extensive system of bodies in this field, the experience of countries such as the USA, Germany, France and Poland was considered in the article.

The factors that are decisive in the country selection are revealed, which can be used in the process of reforming the higher education system, the adaptation of national regulations to the laws of developed world countries. An important component of the reform processes taking place in the field of higher education are the peculiarities of the organization of the educational process, the introduction of new methods and technologies, the creation of the necessary conditions to ensure the continuity of obtaining new knowledge and improvement of the existing ones, as well as the development of the necessary practical skills and skills, in particular, in part the use of various weapons and their own physical capabilities.

Key words: educational process, scientific, institution of higher education with specific conditions of education, administrative law, vocational training.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку вищої освіти в Україні характеризується пошуком оптимальних, ефективних шляхів, способів та засобів удосконалення, оновлення освітнього середовища, зокрема, за рахунок опрацювання нормативно-правових актів, що визначають порядок організації освітнього процесу закладів вищої освіти (далі – ЗВО) та можливості впровадження окремих їх положень до національного законодавства.

Сьогодення ставить перед державою, нові виклики, адже професійне самовдосконалення розглядається як специфічний вид діяльності спеціалістів, як складовий компонент їх підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, формування їхньої готовності до подальшої професійної діяльності та несення служби. З огляду на вказане, необхідно зазначити, що невід'ємною частиною реформаційних процесів, що відбуваються у відповідних сферах суспільних відносин є вивчення досвіду інших країн, з метою пошуку найкращих підходів та освітніх моделей для українського освітнього простору, створення конкурентної світової вищої освіти, а також створення необхідного базису для проведення дослідницької та інноваційною діяльністю.

Водночас, відмічаємо, що освіта, у тому числі, вища, є «мірилом» завтрашнього дня, адже на скільки якісно побудована система освіти, тим вищий буде рівень підготовки відповідних спеціалістів, а отже й реалізація ними державної політики зумовлюватиме розвиток країни в цілому. Одночасно з цим, звертаючись до статистичної інформації стає можливим помітити наступне, так за даними весвітнього опитування Американського інституту громадської думки Дж. Геллапа щодо рівня задоволення системою освіти, в Україні цей показник становить 38%, тоді як, скажімо, у Білорусі – 52%, у Німеччині – 59%, у США – 70%. Більше половини українців вважає, що якість освіти в Україні не відповідає їхнім вимогам, а за п'ятибальною системою оцінювання якості освіти, наданої вітчизняними вишами 34,4% громадян оцінюють на три бали, а 20,2% – на два бали [1, с. 38]. У зв'язку з чим вважаємо, що дослідження можливості застосування досвіду зарубіжних країн стане в нагоді для розгляду перспектив удосконалення національного законодавства з метою застосування кращих підходів до організації освітнього процесу, функціонування ЗВО зі специфічними умовами навчання, що зумовлює актуальність обраної тематики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Необхідно зазначити, що питання закордонного досвіду організації освітнього процесу у ЗВО зі специфічними умовами навчання розглядали у своїх наукових працях, зокрема, А.В.Андреев, В.В.Бондаренко, Г.В.Боярко, Л.В.Головій, Н.Л.Губерська, О.Ф.Гук, Л.Г.Кайдалова, Н.Б.Щокіна, М.Н.Курко, М.В.Лошицький, І.І.Литвин, В.М.Марків, Л.І.Миськів, Є.А.Огаренко, І.М.Совгір, В.В.Сокурєнка, О.В.Червякова, Р.В.Шаповал, О.В.Шмотіна та ін.

Мета статті – провести детальний аналіз можливості застосування зарубіжного досвіду під час підготовки кадрів у ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перед державою стає першочергове завдання задіяти весь комплекс адміністративно-законодавчих можливостей за для проведення комплексної реформи системи вищої освіти. З цією метою із широкого загалу країн, що мають свій досвід в означеній сфері необхідно виокремити ті, досвід яких є найбільш ґрунтовним та може бути застосованим в освітньому просторі України. Пропонуємо

власний підхід до вирішення цього питання шляхом застосування наступної системи, що складається з двох структурних елементів. Так, перший напрямок, пов'язаний із виокремленням країн, які за рахунок власного економічного, соціального, державного розвитку та законодавчого урегулювання можуть стати запорукою удосконалення організації освітнього процесу ЗВО зі специфічними умовами навчання, який іменуємо як теоретико-адаптаційний. Варто відмітити, що не менш важливим аспектом виступає також ментальна спорідненість, оскільки не будь-який законодавчий підхід може бути застосований, а при цьому повинен пройти адаптацію до національних реалій.

Сутність другого напрямку – проблемно-інноваційного, зводиться до опрацювання питань, що не врегульовані, або перебувають на недостатньому рівні вирішення та потребують пошуку сучасних, перспективних пропозицій з метою модернізації адміністративно-правового регулювання освітнього процесу.

На доцільність побудови саме такої системи розгляду вказують, зокрема, позиції висловлені Г.В.Атаманчуком та А.В.Губановим, які досліджуючи особливості підготовки поліцейських, стверджують, що кожне суспільство має можливість нормально розвиватися на базі тільки власної культури, своїх традицій і звичаїв, поглядів та установок, ідеалів та цінностей [2, с. 34-35], але використання кращого зі світового досвіду є важливим фактором розвитку Національної поліції України як професійного, ефективного, стабільного та авторитетного органу державної влади. Вдосконалення управління органами та підрозділами внутрішніх справ має бути тісно пов'язаним із досягненнями зарубіжної поліцейської науки та практики [3, с. 7-8].

Переходячи до детального розгляду першого напрямку відмічаємо досить вагомий його аспект, на якому базується побудова всієї системи підготовки кадрів у розвинених демократичних закордонних країнах, а саме на їх принципах. Так, у науково-методичних рекомендаціях «Закордонний досвід підготовки кадрів для сил сектору безпеки та можливості його використання в Україні» виокремлюються такі принципи у системі підготовки кадрів поліції, які стає можливим застосувати до усіх сфер, що є об'єктом вивчення, як:

✓ розгалуженість і різноманітність поліцейських систем, наявність поліцейських органів у різних міністерствах і відомствах, незалежність їх між собою. Це означає, що відповідної складності й структурованості набуває побудова системи підготовки фахівців, орієнтованість їх не лише на загальні завдання правоохоронної діяльності, а передусім на специфіку конкретної роботи в конкретній поліцейській службі. У цьому випадку максимально скорочується період адаптації до професійної діяльності, і вона набуває необхідної ефективності [4, с. 6]. Беручи до уваги те, що ЗВО зі специфічними умовами навчання здійснюють підготовку кадрів для досить широкої сукупності державних органів, застосування цього принципу набуває ключового значення. Більш того, територіальна розосередженість таких ЗВО є запорукою підготовки достатньої кількості «необхідних» кадрів для потреб держави, які готують досить вузькопрофільних професіоналів, які під час навчання проходять відповідне стажування в органах державної влади де вони будуть нести службу.

✓ розподіл поліцейських систем за джерелами фінансування на державні (федеральні), муніципальні (місцевого самоврядування), приватні (поліція фірм, концернів, синдикатів) в умовах тісної співпраці між ними. Як наслідок, різноманітними є й джерела фінансування підготовки кадрів для цих систем, що надає їм специфічних властивостей, певною мірою впливає і на зміст та форми підготовки [4, с. 6]. Фінансування підготовки таких кадрів в Україні, на цей час, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету, однак зважаючи на проведення децентралізації та утворення об'єднаних територіальних громад із самостійним бюджетом стає можливим розглядати потенційну можливість запровадження грантових освітніх програм, в рамках якої здійснюватиметься фінансування навчання осіб, які надалі працюватимуть у відповідній адміністративно-територіальній одиниці. Такий підхід фактично, з одного боку розвантажить витратну частину Державного бюджету, а з іншого надасть можливість органам місцевого самоврядування самостійно вирішувати на місцях власну кадрову політику, в залежності від потреб регіону, густонаселеності, географічних особливостей та ін.

З цього приводу цікавим є досвід, що застосований до закладів, які здійснюють підготовку поліцейських в США, а саме використовується диференційований підхід за формою власності таких закладів, як то державна та приватна. Так, один з найбільших федеральних центрів з підготовки кадрів для правоохоронних органів знаходиться в штаті Джорджія, на базі, якого організовано проведення короткострокових курсів (до 18 місяців) фахівців більше 70 правоохоронних відомств. Як бачимо застосовується підхід укрупнення закладів, у яких здійснюється підготовка осіб різних профілів, так замість декількох діє один, у зв'язку з чим вважаємо, що застосування саме такої системи є позитивним виходячи з наступного. По-перше, на базі одного такого ЗВО стає можливо акумулювати фінансові ресурси, за рахунок, яких забезпечити створення відповідних умов навчання, так як ефективність та раціональність використання бюджетних коштів є одним з основних принципів бюджетного законодавства, адже при розгалуженій мережі закладів досить проблематично надати фінансову підтримку кожному з них у повному обсязі, що в кінцевому результаті впливає на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

✓ соціальна спрямованість роботи поліції. Навчання і професійна підготовка майбутнього поліцейського орієнтовані на захист, насамперед, прав і свобод громадянина; усвідомлення того, що він особисто і поліція в цілому утримується за рахунок податків населення і відповідно служить платнику податків; глибоке розуміння, що поліція зобов'язана надати допомогу кожному громадянину і коли був вчинений злочин, і при нещасному випадку, в екстремальній ситуації, побутовому конфлікті, раптовому захворюванні тощо. До миттєвих і правильних дій у всіх цих випадках поліцейський повинен бути готовим беззастережно, його навички

при підготовці мають бути доведені до автоматизму [4, с. 6]. Вказаний принцип орієнтований на формування особистісних компетентностей майбутніх працівників правоохоронних та силових структур таким чином, щоб їх реалізація втілювалась у служінні українському народові, базуючись на високоморальності, етичності та верховенстві права. Беззаперечно, що будь-яка професійна діяльність випускників ЗВО зі специфічними умовами навчання пов'язана із взаємодією з пересічними громадянами, що визначає напрямок освітньої підготовки таких осіб.

✓ високий професіоналізм поліції. Він досягається не лише завдяки глибокій професійній підготовці у фахових поліцейських закладах, а й у здатності до саморозвитку, адаптації до нових соціальних, інформаційних, технічних та технологічних вимог, кваліфікованого здобуття нових знань шляхом самоосвіти – тобто мусить ґрунтуватись на засадах випереджальної освіти [4, с. 7]. На важливість застосування цього принципу нами акцентовано зверталась увага у попередніх питаннях наукового вивчення, адже освітній процес фактично має безперервний характер, що пов'язано зі зміною у правовому полі, розвитку технологій та суспільних відносин. Наголошуємо на важливості вказаної діяльності, оскільки освіта у ЗВО зі специфічними умовами навчання займає 4 (5) років, а процес несення служби є значно тривалішим, у зв'язку з чим вважаємо, що пізнавальний процес є просто необхідним для забезпечення підтримки актуальності власних знань, вмінь та навичок.

✓ позапартійність в роботі поліції. Майбутній фахівець психологічно готується до того, що обраний ним професійний шлях накладає певні обмеження щодо проявів політичних, партійних переконань, навчається неупередженості в своїй службовій діяльності, усвідомлення і переконання того, що поліція служити народу, державі, а не партіям чи окремим політичним силам [4, с. 7]. На цей час, у національному законодавстві віднайшли свого закріплення відповідні положення, а саме ст. 40 Закону України «Про запобігання корупції» [5] передбачає, що, зокрема, поліцейські та державні службовці зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків. Як стає можливим помітити, що встановлюється певне законодавче обмеження, що фактично виступає гарантією того, що визначене коло осіб, не зважаючи на особисте ставлення до відповідної сфери суспільних відносин, виконуватимуть свої повноваження у межах та у спосіб визначений законом. З огляду, на зазначене виокремлюємо як особливу складову освітнього процесу ЗВО зі специфічними умовами навчання системний підхід до формування у їх здобувачів особистих якостей, які не зважаючи на можливий вплив з боку інших осіб, обставин чи власної позиції, будуть непохитними та не позначатимуться на прийнятті відповідних управлінських рішень.

✓ відкритість, гласність, постійна апеляція до громадської думки при вирішенні складних ситуацій, що виникають у правоохоронній практиці, забезпечують поліції довіру і підтримку населення. Підготовка правоохоронців спрямована на те, щоб застерегти їх від психології професійної обмеженості, сформувані переконання про те, що якою б розгалуженою і матеріально забезпеченою та наділеною необхідною правовою підтримкою не була правоохоронна система, без співпраці з громадськістю, передусім, населенням вона не зможе в повній мірі розв'язувати покладені на них завдання [4, с. 7]. Беззаперечно, що система державного управління вибудовується з метою захисту державного суверенітету, створення дієвого адміністративного ресурсу, що дозволить кожному громадянину реалізувати свої права та законні інтереси, у тому числі прийняти участь у реалізації державної політики. Одночасно з цим, необхідно зазначити, на важливість організації належної взаємодії органів державної влади (їх посадових осіб) з такими особами, таким чином, щоб кожен учасник цих відносин ніс відповідальність за реалізацію закрплених законодавчих прав та обов'язків не допускаючи їх зловживання.

Таким чином, як стає можливим помітити, що вищепредставлені принципи визначають напрямки на яких варто акцентувати увагу при формуванні державної політики в окресленій сфері вищої освіти з метою підготовки високопрофесійних кадрів, які забезпечить належне функціонування відповідних державних структур.

Беручи до уваги, виокремлені напрямки, виходячи з довготривалої історії становлення, розвитку та функціонування ЗВО зі специфічними умовами навчання, а також зважаючи на досить розгалужену систему органів у означеній сфері вважаємо, що найбільш інформативною для національного законодавства стане вивчення досвіду таких країн як США, Німеччина, Франція та Польща.

Одночасно з цим, для розбудови теоретичних основ організації освітнього процесу ЗВО зі специфічними умовами навчання проведемо класифікацію характерних рис, в залежності від суб'єкта, що приймає участь в освітньому процесі та/або впливає на нього, зарубіжного досвіду організації порядку відбору кандидатів на навчання в означеній сфері та процесу оволодіння ними профільними знаннями, вміннями та навичками:

1. ЗВО зі специфічними умовами навчання:

✓ Прозорість, передбачає відкритість та доступність інформації порядок відбору кандидатів на здобуття вищої освіти відповідного профілю;

✓ Чіткість, тобто кожен етап (процес), який проходить абітурієнт є зрозумілим, детально визначеним та структурованим;

✓ Автономність (самостійність) – в межах загальної освітньої системи, ЗВО зі специфічними умовами навчання надається можливість визначити на окремі спеціальності свій перелік вимог, яким повинен відповідати кандидат;

✓ Зваженість в обранні критерію відбору, адже фактично оцінюється потенціал кандидата та ймовірність його виконувати завдання, що перед ним будуть ставитися;

✓ Професійність у всіх сферах освітнього процесу (високий рівень педагогічного складу, матеріально-технічного забезпечення, наукової та методичної роботи та ін.);

II. Абітурієнт (здобувач вищої освіти):

✓ Патріотизм кожен, хто виявив бажання пройти конкурсний відбір з метою навчання у ЗВО зі специфічними умовами навчання, розуміє, що його професія базується на відданості та вірному служінні Українському народові;

✓ Добросесність, під час проходження як конкурсного відбору, так й навчання;

✓ Неупередженість, недопущення впливу будь-яких факторів (внутрішніх – особистого відношення до окремих осіб, політичних, релігійних, соціальних та ін. поглядів; зовнішніх – інших осіб, службового становища тощо) на процес вступу та навчання у такому ЗВО;

✓ Безперервність, освітній процес має циклічний характер, який здійснюється на постійній основі, що націлений не тільки на отримання нових знань, вмінь та навичок, а й удосконалення (повторення) вже раніше набутих;

III. Держава:

✓ Ефективності, передбачає, що держава забезпечує раціональне і результативне використання ресурсів для підготовки кадрів у ЗВО зі специфічними умовами навчання з метою належної її функціонування;

✓ Стабільності, система освіти є сформованою та не зазнає постійних докорінних змін, удосконалюється та адаптується до реалій розвитку суспільних відносин. На жаль дана категорія для національної політики не притаманна, постійно відбуваються зміни у освітньому законодавстві, що не може бути розцінено як позитивний елемент державного управління, адже сталість є запорукою формування у кожного суб'єкта, що реалізує ту чи іншу правову норму навики її застосування;

✓ Пріоритетність, зводиться до того, що ЗВО зі специфічними умовами навчання проводять підготовку за тими спеціальностями потреба в яких є необхідною, тим самим невілюючи можливий дефіцит кадрів;

✓ Комунікативність націлена на забезпечення постійного обміну між усіма суб'єктами освітнього процесу, за для отримання зворотного зв'язку для своєчасного прийняття відповідних управлінських рішень.

Висновки. З огляду на проведену роботу відмічаємо, що вивчення досвіду інших країн у питаннях пов'язаних з процедурою відбору на навчання до ЗВО зі специфічними умовами навчання, особливостями організації освітнього процесу, впровадження нових методик та технологій, створенням необхідних умов для забезпечення безперервності отримання нових знань та удосконалення вже наявних, а також напрацювання необхідних практичних вмінь та навичок, зокрема, в частині застосування різного роду озброєння та власних фізичних можливостей стане важливою складовою реформаційних процесів, що відбуваються у сфері вищої освіти, за рахунок адаптації окремих положень нормативно-правових актів інших країн до національних особливостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Боголіб Т.М. Конкуренція університетів: світовий досвід і українські реалії. *Вісник Національної академії наук України*. 2012. № 10. С. 31-41.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : курс лекций. М. : Юрид. лит., 1997.400 с.
3. Губанов А. В. Полиция зарубежных стран. Организационно-правовые основы, стратегия и тактика деятельности. М. : МАЭП, 1999. 288 с.
4. Закордонний досвід підготовки кадрів для сил сектору безпеки та можливості його використання в Україні : наук.-метод. рек. / К. Л. Бугайчук, І. Б. Гончаренко, Ю. О. Михайлова та ін. Харків : ХНУВС, 2016. 120 с.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

REFERENCES:

1. Bogolib, T. M. (2012). University competition: world experience and Ukrainian realities. *Visnyk Natsionalnoyi akademiyi nauk Ukrayiny*, 10, 31-41 [in Ukrainian].
2. Atamanchuk, G.V. (1997). *Theory of public administration: lecture class*. Moskva: Yuridicheskaya literatura [in Ukrainian].
3. Gubanov, A.V. (1999). *Police of foreign countries. Organizational and legal foundations, strategy and tactics*. Moskva: MAEP [in Ukrainian].
4. Buhaichuk, K. L., Goncharenko, I. B., Mikhailova, Yu. O. et al. (2016). *Foreign experience in training the security sector forces and their use in Ukraine: a scientific method. rec*. Kharkiv: KHNUVS [in Ukrainian].
5. Law of Ukraine on Prevention of Corruption No. 1700-VII. (2014, October 14). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.10.2019